

Nr 16.

Av greve **Lagerbjelke** och herr **Pers**, om *anslag till svenska fattigvårdsförbundet.*

Nästän från första början av sin tillvaro har svenska fattigvårdsförbundet anordnat sammanhängande konsulentresor i fattigvård inom de olika länen. Det visade sig nämligen, att den upplysande och rådgivande verksamhet på fattigvårdens område, som förbundet tagit till sin uppgift, icke kunde lämnas allenast från förbundets byrå, utan att det var nödvändigt anställa sakkunniga personer, vilka på ort och ställe kunde tillhandagå fattigvårdsstyrelserna med råd och upplysningar rörande fattigvårdens ändamålsenliga handhavande.

Ifrågavarande konsulentresor, som hava mottagits med livlig tillfredsställelse och tacksamhet av de kommunala myndigheterna, ha verksamt bidragit till höjandet av intresset för fattigvården och till åstadkommandet av förbättrade förhållanden på detta område. Konsulenten har ofta genom att föreslå till synes små förändringar kunnat åstadkomma avsevärda förbättringar i fattigvårdens handhavande, varjämte konsulentens biträde anlåtats vid uppgörande av planer till fattigvårdens omorganisation, förslag till nya fattigvårdsanstalter eller ombyggnad och förändringar av äldre sådana, ordnandet av den öppna fattigvården m. m. I särdeles många fall ha besöken lett till korrespondens mellan vederbörande fattigvårdsstyrelser och svenska fattigvårdsförbundet angående ritningar till fattigvårdsinrättningar, barnhem, sinnessjukstugor o. d., anställandet av fattigvårdspersonal, revidering av spisordningar, inköp av lämpliga inventarier, förmedling av anstaltsvård åt abnorma av skilda kategorier m. m., för att här endast angiva några av de frågor, rörande vilka förbundet anlåtats. Då förbundet äger till sitt förfogande särskilt utbildade konsulenter, egen arkitekt samt vidare som

en av sina främsta uppgifter ägnar sig åt utbildning av fattigvårdsfunktionärer, så har förbundet hittills i regel kunnat tillmötesgå de önskingar i avseende på upplysningar och hjälp, som till detsamma framställts från vederbörande fattigvårdsstyrelser.

Betydelsen av förbundets verksamhet på ifrågavarande område har vitsordats av Kungl. Maj:ts befallningshavande i de olika länen. I detta avseende må hänvisas till de yttranden, som år 1914 avgåvos av länsstyrelserna över förbundets ansökan om förhöjt statsanslag. Att den uppfattning, som då kom till synes, alltjämt gör sig gällande, framgår därav, att ett icke ringa antal av länsstyrelserna i sina yttranden över fattigvårdslagstiftningskommitténs förslag till lag om fattigvården önskade ersätta den av kommittén föreslagna centrala statsinspektionen med en genom ökat statsanslag möjliggjord utvidgning av svenska fattigvårdsförbundets konsulentverksamhet. De rapporter över fattigvårdens handhavande i de skilda länen, som efter konsulentresornas avslutande av förbundet insändas till vederbörande länsstyrelser, ha jämväl varit föremål för ett livligt erkännande, och t. f. landshövdingen i Uppsala län har betecknat den till honom överlämnade rapporten såsom en »guldgruva för kännedomen om fattigvården inom länet».

Vid utgången av år 1916 hava förbundets konsulenter besökt det långt övervägande flertalet av landets kommuner. Allenast 2 län ha icke besökts under fortlöpande konsulentresor (Västmanlands och Gävleborgs län; i det sistnämnda har dock en dylik resa påbörjats i januari 1917) och i sex andra län ha *ej samtliga* kommuner blivit besökta. Till dessa konsulentresor ha bidrag lämnats av resp. landsting, men sedan år 1914 ha anslagen år från år minskats, beroende dels därpå att för närvarande så gott som alla landstingsområden blivit besökta *en gång*, dels därpå att landstingen alltsedan nämnda år med hänsyn till rådande ovissa förhållanden ansett sig böra iakttaga sparsamhet i avseende på nya utgifter, dels slutligen måhända därpå att man i avvaktan på den väntade nya fattigvårdslagens bestämmelser rörande eventuell inspektion anser sig hava mindre anledning att nu bevilja anslag till svenska fattigvårdsförbundets konsulentverksamhet. Landstingens anslag till förbundet, som 1914 uppgingo till 3,220 kronor, ha sålunda för åren 1915, 1916 och 1917 nedgått till resp. 1,220, 810 och 450 kronor.

Samtidigt med minskningen i landstingens bidrag till konsulentverksamheten hava emellertid förbundets utgifter stigit, dels för verksamheten i dess helhet, dels särskilt för konsulentresorna. Sålunda har priset på husrum och vivre för konsulenten undergått en avsevärd

stegring; och jämväl kostnaden för skjutsar, biljetter å järnväg etc. har ökats i samband med den allmänna prisstegringen.

Emellertid är det högeligen önskvärt, att konsulentverksamheten i fattigvård må kunna fortsättas efter samma linjer som hittills. Dels äro ännu vissa delar av landet icke besökta, dels har nu så pass lång tid förflutit, sedan i vissa län detta skett, att förnyade besök måste anses vara av behovet påkallade, ej minst för att iakttaga i vad mån de anvisningar och erinringar, som på sin tid gjordes, blivit i verkligheten iakttagna. För övrigt hava under de senare åren så många nya lagar och författningar rörande hjälpverksamheten tillkommit, att ett behov torde förefinnas att på ort och ställe giva fattigvårdsmyndigheterna råd och upplysningar rörande desamma.

Förbundet har under de senare åren åtnjutit ett statsbidrag av 17,000 kronor, varav 6,500 kronor av förbundet beräknats för konsulentverksamheten. Jämväl i detta års statsverksproposition är samma anslag upptaget (jämte ett tillfälligt anslag för livsmedelskonsulent). Emellertid har det visat sig, att detta anslag ej är tillräckligt för fortsättande av konsulentverksamheten i den hittillsvarande utsträckningen. Enligt vad vi inhämtat har det nämligen, sedan förbundet inlämnat sin ansökan om statsbidrag till Kungl. Maj:t, blivit konstaterat, att några bidrag från landstingen, av nyss angivna skäl, ej längre med säkerhet torde kunna förväntas, varjämte det visat sig, att det ej är möjligt att med framgång söka skaffa de behöfliga medlen genom privat insamling såsom skedde under förlidet år. Under sådana omständigheter synes ej finnas annan utväg än att bidraget från staten ökas i den mån, att konsulentresorna kunna ske i förutvarande omfattning. Från förbundet ha vi införskaffat upplysningar om kostnaderna för dessa resor. Det framgår av dessa upplysningar, att kostnaderna ställa sig något olika inom landets skilda delar, men att i medeltal 1.5 kommun hinner besökas per dag och att samtliga kostnader per dag belöpa sig till 30 kronor, i vilken summa konsulentens fasta lön ingår med 11 kronor per dag. Återstoden utgör utgifter för husrum, kost och direkta reseutgifter. I staten beräknas 6,500 kronor till konsulentverksamheten och åtgå härav 4,000 kronor till konsulentens fasta lön och 2,500 kronor för resekostnader. Härav framgår att förbundets medel med nuvarande statsanslaget räcker för föga mer än 4 månaders resor. Då resorna i regel pågått i 8 månader och behov därav föreligger, skulle således krävas ett tillskott av omkring 2,400 kronor för att möjliggöra resorna under ytterligare 4 månader.

Under framhållande av önskvärdheten att förbundets konsulent-

verksamhet måtte kunna fortsättas som hittills, anse vi därför nödigt, att ett tilläggsanslag av 2,400 kronor lämnas till svenska fattigvårdsförbundet för nämnda verksamhet, och hemställa alltså,

att statsanslaget för 1918 till svenska fattigvårdsförbundet måtte höjas från det i årets statsverksproposition upptagna sammanlagda belopp 19,000 kronor till 21,400 kronor.

Stockholm den 22 januari 1917.

G. Lagerbjelke.

And. Pers.